

**POLITIKA O UKLJUČIVANJU RIZIKA ODRŽIVOSTI I
INFORMACIJA O GLAVNIM NEGATIVNIM
UČINCIMA NA ČIMBENIKE ODRŽIVOSTI U
PRUŽANJU USLUGA INVESTICIJSKOG
SAVJETOVANJA I U DISTRIBUCIJI OSIGURANJA**

SADRŽAJ

UVOD	3
REGULATORNI OKVIR	3
ULOGA ODRŽIVOSTI ZA GRUPU PRIVREDNE BANKE ZAGREB D.D.....	4
UKLJUČIVANJE RIZIKA ODRŽIVOSTI U SERVISNI MODEL.....	5
ANEKS	7

UVOD

Ovaj dokument, pripremljen u skladu s člancima 3. i 4. Uredbe 2019/2088/EU (u daljnjem tekstu također SFDR - *Sustainable Finance Disclosure Regulation* (Uredba o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga), ima za svrhu:

- dati pregled politike Privredne banke Zagreb (u daljnjem tekstu također Banka) u pogledu uključivanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih (u daljnjem tekstu također ESG - *Environmental, Social and Governance*) rizika održivosti i
- pružiti informacije o tome kako Banka uzima u obzir glavne štetne učinke na čimbenike održivosti (u daljnjem tekstu također PAI – *Principal Adverse Impacts*) u području investicijskog savjetovanja i distribucije osiguranja.

Ovaj dokument primjenjuje se na aktivnosti i procese Banke za definiranje kataloga financijskih proizvoda i pružanje usluge investicijskog savjetovanja.

REGULATORNI OKVIR

Interes klijenata za okolišno, socijalno i upravljački održiva ulaganja porastao je posljednjih godina također zahvaljujući poticaju europskih institucija koje su 11. prosinca 2019. predstavile Europski zeleni plan, odnosno niz mjera čiji je cilj učiniti proizvodnju energije i životni stil europskih građana održivijima i manje štetnima za okoliš, a sve s ciljem transformiranja EU u klimatsko neutralno društvo do 2050.

U svrhu promoviranja održivih ulaganja, Europski parlament i Vijeće donijeli su krajem 2019. SFDR regulativu u cilju identifikacije i standardizacije informacija za krajnje ulagatelje o:

- uključivanju rizika održivosti;
- uzimanju u obzir negativnih učinaka na održivost;
- promicanju okolišnih i socijalnih obilježja i održivih ulaganja; propisivanjem posebnih obveza transparentnosti za sudionike na financijskim tržištima i financijske savjetnike.

Rastući interes ulagatelja, njihova povećana svijest o važnosti pitanja održivosti kao i razvoj regulatornog okvira pogodovali su sve većem širenju financijskih proizvoda koji promiču okolišna/socijalna obilježja ili imaju ciljeve održivog ulaganja. Kako bi se potaklo uzimanje u obzir preferencija klijenta u pogledu održivosti također i u pružanju usluga investicijskog savjetovanja, europski zakonodavac dodatno je proširio regulatorni okvir sljedećim povezanim propisima:

- Uredba (EU) 2020/852 (dalje u tekstu također Uredba o taksonomiji) o uspostavi jedinstvenog sustava klasifikacije (tzv. taksonomije) okolišno održivih djelatnosti;
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2139 o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju;
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2178 o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem sadržaja i prikaza informacija o okolišno održivim ekonomskim djelatnostima koje objavljuju poduzeća na koja se primjenjuje članak 19.a ili članak 29.a Direktive 2013/34/EU i utvrđivanjem metodologije obveznog objavljivanja informacija;
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/1214 o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2021/2139 u pogledu ekonomskih djelatnosti u određenim energetske sektorima i Delegirane uredbe (EU) 2021/2178 u pogledu specifičnih javnih objava informacija o tim ekonomskim djelatnostima;
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/1228 o dopuni Uredbe (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju sadržaj i prikaz informacija o načelu „ne nanosi bitnu štetu”, sadržaj, metodologije i prikaz informacija o pokazateljima održivosti i štetnim učincima na održivost te sadržaj i prikaz informacija o promicanju okolišnih ili socijalnih obilježja i ciljeva održivih ulaganja u predugovornoj dokumentaciji, na internetskim stranicama i u periodičnim izvještajima;
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/363 o izmjeni i ispravku regulatornih tehničkih standarda utvrđenih u Delegiranoj uredbi (EU) 2022/1288 u pogledu sadržaja i prikaza informacija povezanih s objavama u predugovornoj dokumentaciji i periodičnim izvještajima za financijske proizvode kojima se ulaže u okolišno održive ekonomske djelatnosti;
- Delegirana uredba (EU) 2021/1253 o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2017/565 u pogledu uključivanja čimbenika i rizika održivosti te preferencija u pogledu održivosti u određene organizacijske zahtjeve i uvjete poslovanja investicijskih društava;

- Delegirana uredba (EU) 2021/1257 o izmjeni delegiranih uredbi (EU) 2017/2358 i (EU) 2017/2359 u pogledu uključivanja čimbenika održivosti, rizika i preferencija u pogledu održivosti u zahtjeve za nadgledanje proizvoda i upravljanje njima za društva za osiguranje i distributere osiguranja te u pravila poslovnog ponašanja i investicijskog savjetovanja za investicijske proizvode osiguranja;
- Delegirana direktiva (EU) 2021/1269 o izmjeni Delegirane direktive (EU) 2017/593 u pogledu uključivanja čimbenika održivosti u obveze upravljanja proizvodima.

ULOGA ODRŽIVOSTI ZA GRUPU PRIVREDNE BANKE ZAGREB D.D.

Grupa Intesa Sanpaolo (ISP Grupa) predana je jačanju svog vodstva u socijalno odgovornom poslovanju (eng. *Corporate Social Responsibility*) kako bi postala referentni model za okolišnu i socijalnu održivost. Kroz uspostavu posebne središnje strukture, ISP Grupa nastoji ostvariti cilj promptnog praćenja projekata, inicijativa i kvantitativnih pokazatelja uspješnosti u području održivosti i potpunog informiranja tržišta i svih sudionika o rezultatima ostvarenima tijekom godine, koji također svjedoče o kontinuiranom i proaktivnom fokusu ljudi ISP Grupe glede pitanja održivosti.

ISP Grupa također je uspostavila posebne procese i odgovornosti za razumijevanje i upravljanje rizicima kako bi osigurala dugoročnu stabilnost i poslovni kontinuitet, šireći koristi na svoje dionike. Pristup održivosti ISP Grupe može se podijeliti na sljedeće stupove:

- podrška socijalnim potrebama, s doprinosima u vidu ulaganja i donacija;
- snažan fokus na financijsku uključenost kroz društvene kredite;
- kontinuirana predanost kulturi;
- promicanje inovacija;
- snažan fokus na klimatske i okolišne inicijative u cilju dodjele ekonomskih resursa za zajednicu i zelenu tranziciju kao i za pružanje podrške potrebitima.

ISP Grupa također teži ostvarenju cilja dostizanja nulte neto stope vlastitih emisija do 2030., a do 2050. za svoje kreditne i investicijske portfelje, upravljanje imovinom i poslove osiguranja. O predanosti postizanju nulte stope emisija svjedoči članstvo u *Net Zero Banking Alliance (NZBA)*, *Net Zero Asset Managers Initiative (NZAMI)*, *Net Zero Asset Owner Alliance (NZAOA)* i *Net Zero Insurance Alliance (NZIA)*.

PBZ usvaja ovaj dokument radi usklađivanja svog radnog modela i postupaka s prethodno navedenim temeljnim načelima ISP Grupe.

Okvir kojim se definira područje upravljanja ESG rizicima u Banci su "Smjernice za upravljanje okolišnim, socijalnim i upravljačkim (ESG) rizicima Grupe PBZ" (u daljnjem tekstu ESG smjernice), a iste čine dio šireg okvira pravila o sustavu unutarnjih kontrola i upravljanja rizicima koji je uređen internim aktima. Njegova svrha je dati smjernice za upravljanje okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima, poznatima kao "ESG" rizicima, kojima je izložena Grupa PBZ, kroz utvrđivanje referentnih načela, definiranje uloga i odgovornosti korporativnih tijela, internih upravljačkih tijela i glavnih korporativnih funkcija PBZ-a kao Banke i matičnog društva, a koji su u bilo kojem svojstvu uključeni u nadgledanje tih rizika te opisivanje makro procesa za upravljanje tim rizicima. ESG smjernice definirane su u potpunosti u skladu sa Smjernicama za upravljanje okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima ISP Grupe.

ISP Grupa i PBZ, kao članica ISP Grupe, svjesne su važnosti raspodjele resursa prema kriteriju ekološke i socijalne održivosti i dobrog upravljanja, promiču uravnotežen i skladan razvoj radi preusmjerenja kapitalnih tokova u održive djelatnosti za očuvanje prirodnog okoliša i biološke raznovrsnosti, borbu protiv klimatskih promjena, zdravlje, zaposlenost, dobrobit cijele zajednice i očuvanje sustava socijalnih odnosa.

PBZ doprinosi kroz vlastite emisije i portfelje ciljevima na koje se obvezala Intesa Sanpaolo, kao matično društvo, a koji su detaljnije opisani u ESG smjernicama.

U skladu s ovim procjenama, ISP Grupa/PBZ smatra da sljedećim pitanjima održivosti vrijedi posvetiti posebnu pažnju u svim poslovnim područjima:

- izloženost **okolišnim pitanjima**: ISP Grupa i PBZ promiču smanjenje emisija CO₂ i prelazak na održivije gospodarstvo kako u pogledu vlastitog poslovanja tako i u pogledu poslovanja svojih klijenata; u ovom

kontekstu, usvajanje sektorskih portfeljskih limita za sektore koji su najizloženiji klimatskim i okolišnim rizicima te kontrole definirane unutar kreditnog procesa u cilju procjene i ograničavanja izloženosti prema društvima/izdavateljima koje karakterizira jasna izravna uključenost u djelatnosti izložene tim rizicima, čine dio procesa;

- uključenost u naročito **socijalno** kritične sektore: u ovom pogledu, ISP Grupa i PBZ promiču poštivanje ljudskih prava, zabranu financiranja/ulaganja u djelatnosti povezane s proizvodnjom nekonvencionalnog oružja te pažljivo procjenjuju izloženost prema društvima/izdavateljima koji su aktivni u proizvodnji ili oglašavanju duhana i kockanja;
- izloženost velikim **rizicima korporativnog upravljanja**: u tu svrhu ISP Grupa i PBZ promiču usvajanje dobrih upravljačkih praksi i, u okviru procesa procjene ESG rizika i reputacijskog rizika, pažljivo procjenjuju transakcije koje uključuju društva s jasnom izloženosti tim rizicima.

UKLJUČIVANJE RIZIKA ODRŽIVOSTI U SERVISNI MODEL

Privredna banka Zagreb d.d. kao pružatelj usluge investicijskog savjetovanja ima za cilj promicati okolišno, socijalno i upravljački održiva ulaganja, kako je definirano cijelim regulatornim okvirom EU-a te u skladu s ESG smjernicama, kojima su definirani:

- opća načela na kojima se temelji proces vođenja i upravljanja;
- zadaci i odgovornosti korporativnih funkcija i kontrolnih tijela uključenih u proces upravljanja;
- model nadzora;
- upravljački makro procesi;
- način na koji se usmjerava i koordinira banke i društva Grupe.

Naročito, u pogledu investicijskih politika i usluga koje se pruža klijentima, Banka se obvezala:

- uključiti ESG čimbenike u analizu i odlučivanje o ulaganju te upravljanje ulaganjima, također u odnosu na određene referentne vrijednosti;
- dati svoj prijedlog održivih financijskih proizvoda u skladu sa strateškom raspodjelom imovine; promicati tematska i ulaganja s učinkom, kroz koja Grupa može igrati aktivnu ulogu u pomaganju u ublažavanju okolišnih ili socijalnih problema kao što su izazovi klimatskih promjena, iscrpljivanja resursa, gospodarskih ili socijalnih nejednakosti;
- učiniti informacije za klijente jasnima i razumljivima na način da ih se informira o financijskim proizvodima s održivim obilježjima ili ciljevima ulaganja;
- nuditi klijentima usluge savjetovanja s visokom razinom zaštite i, u okviru procesa profiliranja klijenta, prikupljati informacije o investicijskim preferencijama u pogledu održivosti.

Vezano za proces donošenja odluka za odabir izdavatelja i društava specijaliziranih za određene proizvode, Banka osigurava analizu drugih ugovornih strana s aspekta rizika održivosti i poštivanja relevantnih propisa. U tom pogledu Banka analizira stupanj usklađenosti i provedbe pitanja održivosti od strane društava čiji proizvodi bi mogli biti uključeni u njen katalog proizvoda, ispitujući zaštitne mjere koje su usvojili upravitelji imovine i osiguravajuća društva vezano za sljedeća pitanja:

- ESG načela/kodeksi: poštivanje nacionalnih i globalnih ESG načela i/ili kodeksa (UN PRI, Kodeksi ponašanja, Načela upravljanja (eng. *Stewardship Principles*));
- Korporativno upravljanje: implementacija *ad hoc* internog regulatornog okvira i definiranje internih tijela s fokusom na održivost;
- Usvajanje politika, uključivanje rizika održivosti, primici i objave na internetskim stranicama;
- Katalog održivih proizvoda temeljem SFDR-a: vezano za trenutni i potencijalni katalog, uključivanje Prospekta i implementacija sustava ocjenjivanja ESG rizika također korištenjem pružatelja informacija;
- Uzimanje u obzir PAI-ja definiranih temeljem SFDR-a, učestalost praćenja PAI-ja i objava Politike uključivanja PAI-ja na internetske stranice;
- Ostale inicijative: kao što su organiziranje internih ESG edukacija i edukacija za distributere.

Analizu, koja je već provedena za sve postojeće druge ugovorne strane, potrebno je provesti prilikom uspostave poslovnog odnosa s društvom specijaliziranim za određeni proizvod s kojim će biti potpisan novi ugovor o distribuciji, a ista je formalizirana u okviru procesa upravljanja proizvodima.

U cilju jačanja kontrola u pogledu rizika održivosti, Banka planira u povećanoj mjeri usmjeriti i proširiti svoju ponudu na financijske proizvode koji promiču okolišna i/ili socijalna obilježja (sukladno čl. 8. SFDR-a) ili koji imaju za cilj održivo ulaganje (sukladno čl. 9 SFDR-a).

U tu svrhu, u okviru procesa upravljanja proizvodima za proširenje kataloga proizvoda pod investicijskim savjetovanjem, Banka proučava predugovornu i ugovornu dokumentaciju pripremljenu od strane društava specijaliziranih za određene proizvode i svu popratnu komercijalnu dokumentaciju, također s obzirom na čimbenike relevantne za održivost i usklađenost s relevantnim regulatornim odredbama.

Vežano za prethodno navedeno, Banka će u okviru postupaka usvojenih za pružanje usluge investicijskog savjetovanja osigurati:

- prikupljanje informacija od klijenata tijekom profiliranja, radi dobivanja uvida u njihov eventualni interes za ulagačka rješenja koja vrednuju okolišne, socijalne i čimbenike dobrog upravljanja;
- definiranje internih pravila za odabir proizvoda koje se može smatrati sukladnima s preferencijama u pogledu održivosti koje izrazi klijent.

Tijekom profiliranja, Banka ispituje je li klijent zainteresiran u svoj portfelj uključiti financijske proizvode koji uzimaju u obzir čimbenike održivosti, odnosno okolišne (Environmental - E), socijalne (Social - S) i aspekte dobrog upravljanja (Good Governance - G), i ukoliko jest:

- kojim čimbenicima održivosti klijent namjerava dati prednost (E, S i/ili G);
- minimalni postotak portfelja koji klijent namjerava usmjeriti u ulaganja kojima će se zadovoljiti te preferencije.

Banka koristi klasifikacijski model definiran na razini ISP Grupe, zaprimljen od pružatelja informacija (radna skupina Task force, proizvođači proizvoda ISP Grupe i IMI CIB) za financijske proizvode uključene u ponudu, vežano za:

- vlasničke vrijednosnice i obveznice, utvrđuje prihvatljivost određenih financijskih instrumenata korištenjem 17 ciljeva održivog razvoja (eng. *Sustainable Development Goals*, SDG) iz okolišne i socijalne perspektive, definiranih 2015. godine Pariškim sporazumom. Metodologijom je predviđeno da se pojedini izdavatelj (i, posljedično, vrijednosnice koje on izdaje) smatra održivim ukoliko je barem jedan SDG usklađen s tim ciljevima, a nije održiv ukoliko niti jedan SDG nije usklađen s ciljevima, pri čemu su prihvatljive neutralne situacije. Međutim, moguće je da se određeno izdanje neodrživog izdavatelja može smatrati održivim ukoliko ima određena održiva obilježja, npr. zbog preciznih ograničenja u pogledu korištenja sredstava (tzv. "održive/zelene obveznice" ili "ESG obveznice"). U svrhu klasifikacije ove vrste vrijednosnice, provjerava se je li pojedino izdanje strukturirano u skladu s jednim od međunarodno priznatih okvira;
- proizvode za upravljanje imovinom (UCITS, investicijski osigurateljni proizvodi i upravljanje portfeljem), temelji se na klasifikaciji koju osiguravaju specijalizirana društva prema zahtjevima SFDR-a. Uzimajući u obzir informacije pribavljene od društava specijaliziranih za određene proizvode, usklađenost proizvoda s preferencijama u pogledu održivosti procjenjuje se po sljedećoj logici:
 - o proizvodi koje specijalizirana društva klasificiraju u skladu s čl. 8. SFDR-a (koji, dakle, promiču okolišna i socijalna obilježja prema Uredbi) smatraju se sukladnima s preferencijama klijenta u pogledu održivosti ukoliko ispunjavaju barem jedan od sljedećih uvjeta:
 - minimalni udio održivog ulaganja prema SFDR-u od 10%, što se utvrđuje prema 17 SDG-a iz okolišne i socijalne perspektive, u skladu s metodologijom opisanom za vlasničke vrijednosnice i obveznice;
 - minimalni udio okolišno održivog ulaganja u skladu s Uredbom o taksonomiji od 5%;
 - uzimanje u obzir barem jednog od pokazatelja glavnih štetnih učinaka (PAI)^[2] kod odluka o ulaganju na imovinu pod upravljanjem na razini posrednika i proizvoda te na okolišnoj i socijalnoj razini;
 - o proizvodi koje specijalizirana društva klasificiraju u skladu s čl. 9. SFDR-a (koji, stoga, prema SFDR-u imaju za cilj održivo ulaganje) uvijek se smatraju sukladnima s preferencijama klijenta u pogledu održivosti;

^[2] Ovi proizvodi smatraju se sukladnima s preferencijama u pogledu održivosti koje je naznačio klijent iz:

- okolišne perspektive (E): ukoliko uzimaju u obzir barem jedan obvezni okolišni PAI u investicijskoj politici;
- socijalne perspektive (S): ukoliko uzimaju u obzir barem jedan obvezni socijalni PAI u investicijskoj politici.

Da bi bili klasificirani kao E i/ili S, financijski proizvodi moraju također biti u skladu s praksama dobrog upravljanja pa se stoga ti proizvodi također smatraju sukladnima s preferencijama klijenta u pogledu održivosti s aspekta "G – dobrog upravljanja".

- o proizvodi koje specijalizirana društva ne klasificiraju u skladu s čl. 8. i 9. SFDR-a uvijek se smatraju nesukladnima s preferencijama u pogledu održivosti;
- certifikate, ističe karakteristike kako izdavatelja tako i temeljne imovine. Na razini izdavatelja, provjerava se ispunjava li izdavatelj uvjete održivosti prema metodologiji predstavljenoj za dionice i obveznice. Što se tiče temeljne imovine, primijenjena metodologija razlikuje se ovisno o vrsti temeljne imovine relevantnoj u tom trenutku, pri čemu se primjenjuju isti kriteriji koji su prethodno opisani, ovisno o tome sastoji li se temeljna imovina od proizvoda za upravljanje imovinom ili dionica, obveznica i povezanih indeksa. S druge strane, kamatna stopa, tečaj ili robni indeksi ne smatraju se primjerenima za dopunu zahtjeva održivosti.

Klasifikacija se također primjenjuje na proizvode za upravljanje imovinom kojima se trguje na sekundarnom tržištu, za koje izdavatelji stavljaju tržištu na raspolaganje – u standardiziranom formatu – informacije potrebne prema SFDR-u, Uredbi o taksonomiji i/ili o usklađenosti sa SDG-ovima.

Servisni model predviđa kontrolu radi provjere sukladnosti preferencija koje je klijent naveo tijekom profiliranja i financijskih proizvoda koji se nalaze u njihovim portfeljima ili koji se nalaze u ponudi, procjenjujući adekvatnom investicijsku transakciju koja je istovjetna ili jednaka minimalnom postotku koji je klijent odabrao tijekom profiliranja ili, neadekvatna ukoliko je niža. Ukoliko je transakcija neadekvatna, razlozi se pojašnjavaju klijentu kako bi on mogao procijeniti hoće li promijeniti svoje preferencije u pogledu održivosti u odnosu na tu određenu transakciju i nastaviti sa provođenjem transakcije.

Opisana pravila i kriteriji definirani su uzimajući u obzir trenutni tržišni kontekst u kojem – kako zbog tempiranja novih europskih pravila održivosti tako i zbog odsustva zajedničkih tržišnih praksi i pokazatelja za procjenu društava i ulaganja – još nisu dostupne potpune, konsolidirane i točne informacije o obilježjima održivosti investicijskih proizvoda i njihovih izdavatelja. Banka će, naravno, osigurati podešavanje opisanih pravila i kriterija na kontinuiranoj osnovi, pri čemu će se istovremeno ažurirati i ova obavijest.

ANEKS

1. GLOSAR

Održivo ulaganje: ulaganje u gospodarsku djelatnost kojom se doprinosi ostvarenju okolišnih ciljeva, mjereno, primjerice, ključnim pokazateljima učinkovitosti resursa u pogledu upotrebe energije, obnovljivih izvora energije, sirovina, vode i zemljišta, u pogledu stvaranja otpada, emisija stakleničkih plinova ili u pogledu bioraznolikosti i kružnoga gospodarstva ili ulaganja u gospodarsku aktivnost kojom se doprinosi ostvarenju socijalnih ciljeva, a posebno ulaganja kojima se doprinosi borbi protiv nejednakosti ili potiče socijalna kohezija, socijalna integracija i radni odnosi, ili ulaganje u ljudski kapital ili gospodarski ili socijalno ugrožene zajednice, pod uvjetom da se takvim ulaganjima ne nanosi bitna šteta bilo kojem od tih ciljeva i da društva u koja se ulaže slijede prakse dobrog upravljanja, a osobito u pogledu dobrih upravljačkih struktura, odnosa sa zaposlenicima, isplaćivanja naknada za osoblje i izvršavanje poreznih obveza (SFDR).

Okolišno održivo ulaganje: ulaganje u jednu ili više gospodarskih djelatnosti koje se smatra okolišno održivima zato što (i) značajno doprinose postizanju jednog ili više sljedećih okolišnih ciljeva: ublažavanje klimatskih promjena, prilagodba klimatskim promjenama, održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa, prijelaz na kružno gospodarstvo, sprečavanje i kontrola onečišćenja te zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustavâ, (ii) ne nanose bitnu štetu bilo kojem od navedenih okolišnih ciljeva (Uredba o taksonomiji).

Glavni štetni učinci - PAI: predstavljaju tzv. "negativne vanjske učinke" gospodarskih djelatnosti, odnosno efekte investicijskih odluka i investicijskih savjeta koji dovode do negativnih učinaka na čimbenike održivosti. PAI su navedeni u Regulatornim tehničkim standardima (RTS) uz SFDR te se razlikuju po okolišnim i socijalnim komponentama te ih se dijeli na obvezne i neobavezne.

2. POPIS CILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA (SDG)

1. Svijet bez siromaštva; 2. Iskorjenjivanje gladi; 3. Zdravlje i dobrobit; 4. Kvalitetno obrazovanje; 5. Rodna jednakost; 6. Čista voda i sanitarni uvjeti; 7. Dostupna i čista energija; 8. Dostojanstven rad i gospodarski rast; 9. Industrija, inovacije i infrastruktura; 10. Smanjenje nejednakosti; 11. Održivi gradovi i zajednice; 12. Odgovorna potrošnja i proizvodnja; 13. Djelovanje u području klime; 14. Život ispod vode; 15. Život na zemlji; 16. Mir, pravda i snažne institucije; 17. Partnerstvo u ostvarenju ciljeva.

3. POPIS I OPIS GLAVNIH ŠTETNIH UČINAKA NA ČIMBENIKE ODRŽIVOSTI (PAI)

OBVEZNI POKAZATELJI PAI-ja		
Pokazatelji primjenjivi na ulaganja u društva u koja se ulaže		
Klimatski i drugi okolišni pokazatelji		
Vrsta	Pokazatelj PAI-ja	Mjerilo
Emisije stakleničkih plinova	1. Emisije stakleničkih plinova	Opseg 1 emisija stakleničkih plinova
		Opseg 2 emisija stakleničkih plinova
		Opseg 3 emisija stakleničkih plinova
		Ukupne emisije stakleničkih plinova
	2. Ugljični otisak	Ugljični otisak
	3. Intenzitet emisija stakleničkih plinova društava u koja se ulaže	Intenzitet emisija stakleničkih plinova društava u koja se ulaže
Bioraznolikost	4. Izloženost prema društvima koja posluju u sektoru fosilnih goriva	Udio ulaganja u društva koja posluju u sektoru fosilnih goriva
	5. Udio potrošnje i proizvodnje energije iz obnovljivih izvora	Udio potrošnje i proizvodnje energije iz obnovljivih izvora u društvima u koja se ulaže u odnosu na energiju iz obnovljivih izvora, izraženo kao postotak ukupnih izvora energije
	6. Intenzitet potrošnje energije po sektorima koji znatno utječu na klimu	Potrošnja energije u GWh na milijun EUR prihoda društava u koja se ulaže, po sektorima koji znatno utječu na klimu
Voda	7. Djelatnosti koje negativno utječu na područja osjetljiva na bioraznolikost	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže s lokacijama/operacijama u područjima ili u blizini područja osjetljivih na bioraznolikost ako djelatnosti tih društava u koja se ulaže negativno utječu na ta područja
Otpad	8. Emisije u vodu	Tone emisija u vodu koje nastaju u društvima u koja se ulaže na milijun uložених EUR, izraženo kao ponderirani prosjek
	9. Udio opasnog i radioaktivnog otpada	Tone opasnog otpada i radioaktivnog otpada koji nastaju u društvima u koja se ulaže na milijun uložених EUR, izraženo kao ponderirani prosjek

Pokazatelji za socijalna i kadrovska pitanja, poštovanje ljudskih prava, suzbijanje korupcije i podmićivanja		
Socijalna i kadrovska pitanja	10. Povrede načela Globalnog sporazuma UN-a (UNGC) i Smjernica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) za multinacionalna poduzeća	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja su kršila načela UNGC-a ili Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća
	11. Nedostatak postupaka i mehanizama za praćenje usklađenosti s načelima Globalnog sporazuma UN-a i Smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja nemaju politike za praćenje usklađenosti s načelima UNGC-a ili Smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća ili mehanizmima za rješavanje pritužbi zbog kršenja načela UNGC-a ili Smjernica OECD-a za multinacionalna poduzeća
	12. Neusklađena razlika u plaćama između muškaraca i žena	Prosječna neusklađena razlika u plaćama između muškaraca i žena u društvima u koja se ulaže
	13. Rodna raznolikost u upravi	Prosječni omjer žena i muškaraca u upravama društava u koja se ulaže, izraženo kao postotak svih članova uprave
	14. Izloženost prema kontroverznom oružju (protupješačke mine, kazejno streljivo, kemijsko i biološko oružje)	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže uključena u proizvodnju ili prodaju kontrovernog oružja
Pokazatelji primjenjivi na ulaganja u države i nadnacionalne organizacije		
Zaštita okoliša	15. Intenzitet emisija stakleničkih plinova	Intenzitet emisija stakleničkih plinova u zemljama u koje se ulaže
Socijalni aspekti	16. Zemlje u koje se ulaže u kojima se krše socijalna prava	Broj zemalja u koje se ulaže u kojima se krše socijalna prava (apsolutni broj i relativni broj podijeljeni ukupnim brojem zemalja u koje se ulaže), kako je navedeno u međunarodnim ugovorima i konvencijama, načelima Ujedinjenih naroda i, ovisno o slučaju, nacionalnom pravu
Pokazatelji primjenjivi na ulaganja u nekretnine		
Fosilna goriva	17. Izloženost prema fosilnim gorivima posredstvom nekretnina	Udio ulaganja u nekretnine koje se koriste za vađenje, skladištenje, prijevoz ili proizvodnju fosilnih goriva
Energetska učinkovitost	18. Izloženost prema energetske neučinkovitim nekretninama	Udio ulaganja u energetske neučinkovite nekretnine

NEOBAVEZNI POKAZATELJI PAI-ja

Klimatski i drugi okolišni pokazatelji

Pokazatelji primjenjivi na ulaganja u društva u koja se ulaže		
Vrsta	Pokazatelj PAI-ja	Mjerilo
Emisije	1. Emisije neorganskih onečišćujućih tvari	Tone ekvivalenta neorganskih onečišćujućih tvari na milijun uloženi EUR, izraženo kao ponderirani prosjek
	2. Emisije onečišćujućih tvari u zraku	Tone ekvivalenta onečišćujućih tvari u zraku na milijun uloženi EUR, izraženo kao ponderirani prosjek
	3. Emisije tvari koje oštećuju ozonski omotač	Tone ekvivalenta tvari koje oštećuju ozonski omotač na milijun uloženi EUR, izraženo kao ponderirani prosjek
	4. Ulaganja u društva koja nemaju inicijative za smanjenje emisija ugljika	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja nemaju inicijative za smanjenje emisija ugljika radi usklađivanja s Pariškim sporazumom
Energetska učinkovitost	5. Raščlamba potrošnje energije prema vrsti energije iz obnovljivih izvora	Udio energije iz obnovljivih izvora koju koriste društva u koja se ulaže raščlanjen po svakom obnovljivom izvoru energije
Voda, otpad i materijali Emisije	6. Potrošnja vode i recikliranje	1. Prosječna potrošnja vode u društvima u koja se ulaže (u kubičnim metrima) na milijun EUR prihoda društava u koja se ulaže 2. Ponderirani prosječni postotak vode koju recikliraju i ponovno koriste društva u koja se ulaže
	7. Ulaganja u društva koja nemaju politike gospodarenja vodom	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja nemaju politike gospodarenja vodom
	8. Izloženost prema područjima s velikim nedostatkom vode	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže s lokacijama u područjima s velikim nedostatkom vode koja nemaju politike gospodarenja vodom
	9. Ulaganja u društva koja proizvode kemikalije	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže čije su djelatnosti obuhvaćene odjeljkom 20.2. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1893/2006
	10. Degradacija zemljišta, dezertifikacija, prekrivanje tla	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže čije djelatnosti uzrokuju degradaciju zemljišta, dezertifikaciju ili prekrivanje tla
	11. Ulaganja u društva koja nemaju održive zemljišne/poljoprivredne prakse	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja nemaju održive zemljišne/poljoprivredne prakse ili politike
	12. Ulaganja u društva koja nemaju održive prakse za oceane/mora	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja nemaju održive prakse ili politike za oceane/mora
	13. Omjer nerekiciranog otpada	Tone nerekiciranog otpada koji nastaje u društvima u koja se ulaže na milijun uloženi EUR, izraženo kao ponderirani prosjek
	14. Prirodne vrste i zaštićena područja	1. Udio ulaganja u društva u koja se ulaže čije poslovanje utječe na ugrožene vrste 2. Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja nemaju politiku zaštite bioraznolikosti kojom su obuhvaćene operativne lokacije koje su u vlasništvu, zakupu, kojima se upravlja u zaštićenom području ili koje su u blizini zaštićenog područja ili područja izrazite bioraznolikosti izvan zaštićenih područja

	15. Krčenje šuma	Udio ulaganja u društva koja nemaju politiku za rješavanje problema krčenja šuma
Zeleni vrijednosni papiri	16. Udio vrijednosnih papira koji nisu izdani u skladu s propisima Unije o okolišno održivim obveznicama	Udio vrijednosnih papira koji nisu izdani u skladu s propisima Unije o okolišno održivim obveznicama
Pokazatelji primjenjivi na ulaganja u države i nadnacionalne organizacije		
Zeleni vrijednosni papiri	17. Udio obveznica koje nisu izdane u skladu s propisima Unije o okolišno održivim obveznicama	Udio obveznica koje nisu izdane u skladu s propisima Unije o okolišno održivim obveznicama
Pokazatelji primjenjivi na ulaganja u nekretnine		
Emisije stakleničkih plinova	18. Emisije stakleničkih plinova	Opseg 1 emisija stakleničkih plinova iz nekretnina Opseg 2 emisija stakleničkih plinova iz nekretnina Opseg 3 emisija stakleničkih plinova iz nekretnina Ukupne emisije stakleničkih plinova iz nekretnina
Potrošnja energije	19. Intenzitet potrošnje energije	Potrošnja energije u GWh u nekretninama u vlasništvu po kvadratnom metru
Otpad	20. Proizvodnja otpada u poslovanju	Udio nekretnina koje nisu opremljene za razvrstavanje otpada i nisu obuhvaćene ugovorom o uporabi ili recikliranju otpada
Potrošnja resursa	21. Potrošnja sirovina za nove zgrade i veće rekonstrukcije	Udio sirovina za građenje (isključujući oporabljene, reciklirane i iz bioizvora) u odnosu na ukupnu masu građevinskih materijala upotrijebljenih u novim građevinama i za veće rekonstrukcije
Bioraznolikost	22. Degradacija tla	Udio površine bez vegetacije (površine bez vegetacije u tlu, na krovovima, terasama i zidovima) u odnosu na ukupnu površinu parcela sve imovine
Pokazatelji za socijalna i kadrovska pitanja, poštovanje ljudskih prava, suzbijanje korupcije i podmićivanja		
Pokazatelji primjenjivi na ulaganja u društva u koja se ulaže		
Socijalna i kadrovska pitanja	1. Ulaganja u društva koja nemaju politike sprečavanja nezgoda na radu	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja nemaju politike sprečavanja nezgoda na radu
	2. Stopa nezgoda	Stopa nezgoda u društvima u koja se ulaže, izraženo kao ponderirani prosjek a
	3. Broj izgubljenih dana zbog ozljeda, nezgoda, smrtnih slučajeva ili bolesti	Broj izgubljenih radnih dana zbog ozljeda, nezgoda, smrtnih slučajeva ili bolesti u društvima u koja se ulaže, izraženo kao ponderirani prosjek
	4. Nepostojanje etičkog kodeksa dobavljača	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja nemaju etički kodeks dobavljača (protiv nesigurnih radnih uvjeta, nesigurnih radnih mjesta, dječjeg i prisilnog rada)
	5. Nedostatak mehanizma za rješavanje pritužbi o kadrovskim pitanjima	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja nemaju mehanizme za rješavanje pritužbi o kadrovskim pitanjima

	6. Nedovoljna zaštita zviždača	Udio ulaganja u subjekte koji nemaju politike zaštite zviždača
	7. Slučajevi diskriminacije	1. Broj prijavljenih slučajeva diskriminacije u društvima u koja se ulaže, izraženo kao ponderirani prosjek 2. Broj slučajeva diskriminacije koji dovode do sankcija u društvima u koja se ulaže, izraženo kao ponderirani prosjek
	8. Prekomjerna razlika u plaći direktora i zaposlenika	Prosječni omjer ukupne godišnje naknade u društvima u koja se ulaže za najviše plaćenu osobu i medijana ukupne godišnje naknade za sve zaposlenike (isključujući najviše plaćenu osobu)
Politika zaštite ljudskih prava	9. Nedostatak politike zaštite ljudskih prava	Udio ulaganja u subjekte koji nemaju politiku zaštite ljudskih prava
	10. Nedostatak politike dužne pažnje	Udio ulaganja u subjekte koji nemaju politiku dužne pažnje za utvrđivanje, sprečavanje, ublažavanje i rješavanje negativnih učinaka na ljudska prava
	11. Nedostatak postupaka i mjera za sprečavanje trgovanja ljudima	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže koja nemaju politike protiv trgovanja ljudima
	12. Poslovanje i dobavljači s visokim rizikom od dječjeg rada	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže izložena poslovanju i dobavljačima s visokim rizikom od dječjeg rada u smislu geografskih područja ili vrste posla
	13. Poslovanje i dobavljači s visokim rizikom od prisilnog ili obveznog rada	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže izložena poslovanju i dobavljačima s visokim rizikom od prisilnog ili obveznog rada u smislu zemljopisnih područja i/ili vrste posla
	14. Broj utvrđenih slučajeva ozbiljnih problema i incidenata kršenja ljudskih prava	Broj slučajeva ozbiljnih problema i incidenata kršenja ljudskih prava povezanih s društvima u koja se ulaže na temelju ponderiranog prosjeka
Suzbijanje korupcije i podmićivanja	15. Nedostatak politika suzbijanja korupcije i podmićivanja	Udio ulaganja u subjekte koji nemaju politiku suzbijanja korupcije i podmićivanja u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv korupcije
	16. Slučajevi nedovoljnih mjera poduzetih radi rješavanja kršenja standarda suzbijanja korupcije i podmićivanja	Udio ulaganja u društva u koja se ulaže s utvrđenim nedostacima u mjerama poduzetima za rješavanje kršenja postupaka i standarda suzbijanja korupcije i podmićivanja
	17. Broj osuđujućih presuda i iznos novčanih kazni zbog kršenja propisa o suzbijanju korupcije i podmićivanja	Broj osuđujućih presuda i iznos novčanih kazni zbog kršenja propisa o suzbijanju korupcije i podmićivanja od strane društva u koje se ulaže.
Pokazatelji primjenjivi na ulaganja u države i nadnacionalne organizacije		
Socijalni aspekti	18. Prosječna ocjena nejednakosti dohotka	Raspodjela dohotka i ekonomske nejednakosti među sudionicima u određenom gospodarstvu*

	19. Prosječna ocjena slobode izražavanja	Mjerenje opsega u kojem političke organizacije i organizacije civilnog društva mogu slobodno djelovati*
Politika zaštite ljudskih prava	20. Prosječni rezultat zaštite ljudskih prava	Mjerenje prosječnih rezultata zaštite ljudskih prava u zemljama u koje se ulaže*
Upravljanje	21. Prosječna ocjena korupcije	Mjerenje percipirane razine korupcije u javnom sektoru*
	22. Nekooperativne porezne jurisdikcije	Ulaganja u jurisdikcije na EU-ovu popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe
	23. Prosječna ocjena političke stabilnosti	Mjerenje vjerojatnosti da će postojeći režim biti svrgnut primjenom sile*
	24. Prosječna ocjena vladavine prava	Mjerenje razine korupcije, nedostatka temeljnih prava i nedostataka u građanskim i kaznenim sudskim postupcima*

*Prikaz mjerila također uključuje korištenje kvantitativnog pokazatelja specifičnog za pojedini PAI i pojašnjenog od strane sudionika na tržištu u stupcu s objašnjenjima izjave o glavnim štetnim učincima.